

УДК 378

БАДЕР Валентина Іванівна,

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики початкової освіти,
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка
e-mail: v_bader@i.ua

УДОСКОНАЛЕННЯ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

У статті розглянуто поняття «освітньо-наукова інтернаціоналізація», його сутнісні характеристики; визначено цілі, завдання й принципи інтернаціоналізації з проєкцією на фахову підготовку магістрів початкової освіти; конкретизовано сукупність компетенцій за трикомпонентною моделлю ТРАСК.

Ключові слова: освітньо-наукова інтернаціоналізація; інтернаціоналізація освітнього простору; модель ТРАСК; магістри початкової освіти; навчальна програма дисципліни; інформаційно-комунікаційні технології.

Постановка проблеми. Інтернаціоналізація й глобалізація освіти в країнах Європи та світу зумовляють якісну трансформацію вітчизняної освіти відповідно до тенденцій міжнародного розвитку: глобалізація ринку праці, науково-освітніх послуг; глобальна інформатизація; соціальна та культурна інтеграція країн. Трансформаційні процеси, що відбуваються в українській освітній системі [1], спрямовані на розроблення й реалізацію продуктивних інструментів та ме-

ханізмів інтеграції університетів у глобальне наукове та освітнє середовище [2; 3].

Зазначимо, що протягом останніх років у вітчизняному освітньому просторі формується адекватне вимогам часу розуміння значущості освітньо-наукової інтернаціоналізації, її теоретичне осмислення й упровадження. Усвідомлюючи вагомість цього процесу, вчені визначають ключові поняття, проблеми і принципи, інструменти, критерії впровадження в роботу вітчизняних університетів, які дедалі більшу роль відіграють у підготовці фахівців не тільки для України, а й багатьох країн світу.

На наш погляд, у контексті тих реформаційних змін, які відбуваються у сфері початкової освіти [4], це ставить на порядок денний і проблему модернізації підготовки кваліфікованих викладачів у вищих закладах освіти, а відтак і

вчителів початкових класів шляхом інтернаціоналізації освітніх систем.

Аналіз напрацьованого в аспекті досліджуваної проблеми дає змогу стверджувати, що застосування стратегій інтернаціоналізації в педагогічній практиці уповільнюється з багатьох причин: через недостатнє усвідомлення ролі інтернаціоналізації учасниками навчального процесу, слабку мотивацію щодо побудови системи освітньо-наукової інтернаціоналізації й нерозуміння сутності цього процесу; недостатню обізнаність із сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями та відсутність навичок їх застосовувати; брак знань про сучасні зарубіжні наукові дослідження, а також досвіду інтернаціоналізації освітньо-наукового процесу.

Чи не найважливішими причинами є слабкі контакти вчителів/викладачів зі своїми колегами за кордоном; недостатня іншомовна підготовка випускників (майбутніх учителів початкових класів і викладачів закладів вищої освіти); неможливість забезпечити потреби студентів у вільному виборі іноземної мови й відповідної спеціалізації: бракує фахівців із польської, німецької, французької, італійської, китайської та інших, доволі затребуваних вищими закладами освіти; відсутність гнучкості освітньої системи навчання та здатності швидко адаптуватися до нових вимог сучасного суспільства. З огляду на появу широкого спектру ефективних технологічних середовищ, потребують розв'язання й проблеми підготовки вчителів-дослідників, здатних застосовувати освітні технології для підтримки їхньої педагогічної практики. Отже, є ґрунтовні підстави констатувати той факт, що на часі редизайн технологічних моделей підготовки магістрів початкової освіти з урахуванням досвіду зарубіжних науковців.

У статті виходимо із тези про те, що одним із найважливіших ресурсів модернізації фахової підготовки учителів початкових класів та викладачів вищих педагогічних закладів освіти є інтернаціоналізація освітньо-наукового вітчизняного простору. Відтак цікавим і корисним у цьому контексті є вивчення досвіду підготовки фахівців у вищій школі зарубіжжя й шляхи імплементації його у вітчизняну систему вищої освіти.

Мета статті. Уточнити сутність поняття «освітньо-наукова інтернаціоналі-

зація» в аспекті підготовки магістрів початкової освіти, визначити цілі, завдання, принципи редизайну програми з культури наукової української мови з опорою на зарубіжну модель ТРАСК [5].

Виклад основного матеріалу дослідження. Як свідчить аналіз теоретичного доробку вітчизняних і зарубіжних дослідників, протягом усього періоду існування категорії «інтернаціоналізація вищої освіти» (починаючи з 80-х років ХХ століття й до сьогодні) точаться дискусії щодо її визначення, що зумовлено насамперед різними підходами до визначення цілей, мети, значення міжнародного виміру у вищій освіті, а також багатовимірністю і динамічністю цього процесу.

Так, вітчизняні дослідники (А. Вербицька, М. Дебич, В. Зінченко, О. Козієвська, С. Курбатов, О. Локшина, Л. Пуховська, А. Сапожников, А. Сбруєва, А. Чирва та ін.) аналізують європейський підхід до інтернаціоналізації вищої освіти, накреслюють шляхи та можливості державної політики щодо її підтримки на національному рівні й на рівні кожного окремого навчального закладу, виявляють і описують сутнісні характеристики процесу, систематизують цілі та завдання, напрями та стратегії, розробляють критерії вимірювання інтернаціоналізації.

Розкриваючи значення процесів інтернаціоналізації, вчені зазначають, що вони суттєво впливають на національну економіку, підготовку майбутніх фахівців до професійної діяльності, здатних ефективно реагувати на вимоги сучасного ринку праці та виклики глобалізаційного суспільства. Серед стратегічних цілей інтернаціоналізації вищої освіти дослідники називають такі: забезпечення особистісного й професійного зростання, формування компетенцій, які визначають конкурентоспроможність українських випускників в Україні й світі, розвиток креативності професорсько-викладацького складу та студентів та ін.

На думку вітчизняної дослідниці С. Сбруєвої, інтернаціоналізація вищої освіти є процесом багатовимірним і багатоаспектним. Вона розглядає її у таких важливих вимірах, як глобальний, національний, регіональний, міжінституційний, інституційний, індивідуальний [6, с. 90–91], акцентуючи увагу на таких ключових сферах інтернаціоналізації вищої освіти: 1) міжнародна мобільність

студентів і персоналу; 2) надання міжнародного виміру та світової якості курикулу, розвиток цифрової грамотності; 3) стратегічне співробітництво, партнерство та нарощування інноваційного потенціалу [6, с. 92].

Серед важливих заходів щодо посилення значення інтернаціоналізації вищої освіти називаються такі, як: визначення цілей, очікуваних результатів та показників успіху; заохочення досягнень, зміни в навчальних програмах, науковій роботі, розвиток взаємодії із зарубіжними партнерами; розвиток людського потенціалу для інтернаціоналізації [7, с. 162].

Питання інтернаціоналізації освітньо-наукового простору є предметом активного дослідження багатьох зарубіжних науковців (Ф. Альтбах, Дж. Бейлен, М. Ван де Венде, Х. де Вітт, Дж. Гудзік, Р. Кулен, Дж. Местенхаузер, Дж. Найт, Л. Румбл, К. Тремблей, Ф. Хантер та ін.). Розкриваючи сутність поняття «інтернаціоналізація», учені всього світу насамперед покликаються на визначення, запропоноване канадським ученим – професором університету Торонто Джейн Найт, яка вважає, що це «процес інтегрування міжнародного, міжкультурного чи глобального вимірювання в мету, функції чи процес реалізації вищої освіти».

Огляд національних стратегій інтернаціоналізації у зарубіжних країнах дозволяє зробити висновки про те, що поняття інтернаціоналізація на національному, міжнародному, галузевому та інституціональному рівнях визначається як процес інтеграції міжнародного, міжкультурного або глобального виміру до мети, функцій надання вищої, післядипломної освіти, а також навчання упродовж життя. Розуміння інтернаціоналізації освіти й науки представляється дослідниками як процес систематичної інтеграції міжнародного виміру у викладання та навчання, наукові дослідження, соціальні послуги навчального закладу, розроблення стратегічних засад розвитку світового ринку фахівців і підготовку кваліфікованих працівників [8–13].

Серед основних завдань освітньо-наукової інтернаціоналізації, на виконання яких спрямовані зусилля вчених, імплементація міжнародних компетенцій в освітній простір; міжнародна стандартизація й уніфікація навчальних програм, планів, практик засвоєння знань, умінь і навичок; обмін дидактичними технологіями; розроблення масових відкритих курсів і забезпечення доступу до них; створення інтегрованої інформаційної мережі бібліотек і баз даних та ін.

Однак попри важливість інтернаціоналізованого підходу в підготовці фахівців, зазначена проблема ще не постала як важливий ресурс підвищення якості освіти та наукових досліджень у процесі підготовки магістрів початкової освіти, а також у сфері післядипломної освіти вчителів/викладачів.

Зважаючи на вагомість проблеми, зупинимось на конкретизації поняття «освітньо-наукова інтернаціоналізація», уточненні деяких засадничих принципів розроблення навчальних планів та програм, зокрема програми дисципліни «Культура наукової української мови», передбаченої навчальним планом підготовки магістрів початкової освіти.

Покликаючись на дослідження зарубіжних і вітчизняних учених, освітньо-наукову інтернаціоналізацію розглядаємо як процес і результат упровадження міжнародного, міжкультурного й глобального виміру у навчання магістрів початкової освіти й організацію їхньої науково-дослідницької діяльності: мету, зміст навчальних планів, програм конкретних дисциплін, освітні технології з метою покращення якості їхньої підготовки.

Інтернаціоналізацію розглядаємо як важливу передумову для визначення стратегічних цілей, мети й методично правильного конструювання освітньо-наукового простору магістранта, здатного в майбутньому підготувати вчителя початкових класів до роботи в Новій школі.

Методологічний і теоретичний концепти розроблення моделі підготовки магістрів ґрунтуються на базових поняттях «системність», «компетентнісний підхід». У нашому дослідженні системність розглядаємо як: 1) методологічний концепт у процесі визначення стратегій, розроблення моделі підготовки магістрів початкової освіти на засадах інтернаціоналізації освітньо-наукового простору; 2) ієрархічність елементів: початкова, середня школа, вища освіта (на всіх кваліфікаційних рівнях), післядипломна й самоосвіта упродовж життя; 3) система компетентностей на кожному з етапів навчання, зокрема у вищій школі; 4) процес взаємодії технологічної, педагогічної й предметно-змістової систем при вивченні кожної дисципліни, у тому числі й культури наукової української мови.

Мета інтернаціоналізації підготовки магістрів початкової освіти – імплементація міжнародного досвіду у процес удосконалення дослідницьких

умінь і навичок та зростання їхньої професійної майстерності в умовах глобального полікультурного середовища.

Аналіз зарубіжного досвіду підготовки магістрів, у тому числі магістрів початкової освіти, дає підстави стверджувати, що одним із найвагоміших інструментів інтернаціоналізації освітньо-наукового середовища вчителя/викладача є застосування моделі ТРАСК при розробленні навчальних планів підготовки вчителів початкової школи та магістрів початкової освіти, а також програм конкретних дисциплін, оскільки її механізми спрямовані на розроблення ефективних методів виявлення, опису знань і практик застосування цих знань.

При створенні сучасних технологічних програм підготовки вчителів/викладачів модель ТРАСК (Шульман, Келер, Мішра, 2009) як інтегрована технологія найчастіше береться за основу при розробленні навчальних планів і програм із конкретних дисциплін, бо вона у найкращий спосіб поєднує технологічні, педагогічні та змістові знання, а також створює умови для формування компетентностей, край необхідних сучасному фахівцеві [14].

Широко використовується в зарубіжних системах освіти модель ТРАСК (див. рис. 1) дозволяє реалізувати такі вимоги до навчальних планів і програм: надати їм загальнонаціонального та інтернаціонального характеру, гнучкості, відкритості для всіх учнів, поєднати формальне, неформальне та інформальне навчання. Вона спрямована на оперативне оновлення компетенцій, необхідних для самостійного навчання, саморозвитку й самовдосконалення, досягнення успіху в сучасному глобальному світі.

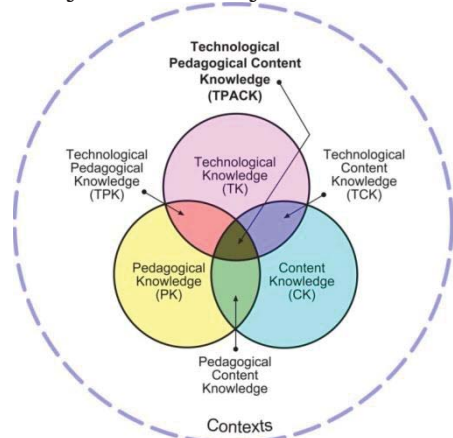

Рис. 1. Модель ТРАСК [14].

Тож зважаючи на ці позитивні ефекти системи ТРАСК, визначимо насамперед принципи побудови програми «Культура наукової української мови».

1. Принцип інтеграції забезпечує цілісний підхід до визначення мети, змісту, форм і методів підготовки, які впливають на формування глобальних міжкультурних компетенцій. Реалізація принципу інтеграції передбачає і взаємозв'язок теоретичної й практичної підготовки магістрів, спрямованої на міжнародну співпрацю між університетами, факультетами, співтовариствами, творчими групами тощо. Важливим напрямом конструювання навчальної програми є також імплементація міжнародних наукових знань, успішного досвіду науковців усього світу стосовно підготовки сучасного фахівця, затребуваного в ХХІ столітті.

2. Принцип диверсифікації передбачає академічну мобільність викладачів і студентів, створення міжнародних (ексклюзивних) освітніх програм підготовки магістрів, участь у грантових наукових дослідженнях, орієнтування програми на створення мультикультурного середовища тощо.

3. Принцип інтенсифікації підготовки магістрів передбачає насамперед розв'язання проблем взаємозв'язаного навчання наукової української й іноземних мов з метою обміну досвідом використання сучасних освітньо-наукових технологій, у тому числі інформаційно-комунікаційних.

4. Принцип індивідуалізації означає вибір методів, засобів, темпу опануванні дисципліною відповідно до індивідуальних особливостей студента, а також створення гнучких знань, необхідних йому для інтеграції технологій навчання, наукових досліджень.

5. Принцип персоніфікації в процесі опанування дисципліною створює умови для самоактуалізації, саморозвитку і саморегуляції кожного магістранта.

6. Принцип інтеркультурності розглядаємо як такий, що найбільшою мірою розвиває здатність до міжкультурної комунікації, встановлення міжкультурних контактів. Вочевидь удосконалення і підвищення міжкультурного спілкування безпосередньо залежить від опанування іноземних мов академічного спілкування. Тож актуалізація знань, умінь, навичок з іноземної мови в аудиторній і позаауди-

торній роботі магістранта – важливий складник інтернаціоналізації змісту програми дисципліни «Культура наукової української мови».

Підсумовуючи, відмітимо, що кожен із принципів не існує сам по собі. Вони становлять певну систему, взаємозалежать і взаємодіють, а опертя на них при побудові програми дисципліни на основі ТРАСК створює умови для успішної інтернаціоналізації вітчизняної освіти.

Уточнимо сутність трикомпонентної моделі ТРАСК в аспекті створення технологічної програми дисципліни «Культура наукової української мови» (див. рис. 1).

1. Technology. Поява електронних засобів, які забезпечують доступність знань, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей учнів, студентів на основі індивідуалізації й персоналізації навчання, інтенсифікує навчально-виховний процес, а також зумовляють потреби в педагогах, підготовлених до застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) як ефективного засобу опанування трьома формами знань у їх тісній взаємодії: педагогічні, технологічні, змістові (модель ТРАСК). Відповідно при засвоєнні знань, умінь і навичок із культури наукової української мови постає завдання формувати в магістрантів такі компетенції з опорою на комп'ютерну/електронну лінгводидактику: оцінювати якість комп'ютерних навчальних програм; володіти необхідним термінологічним апаратом, навичками застосування комп'ютерних програм з метою організації власної дослідницької діяльності та підготовки до занять зі студентами, вміннями працювати з комплексом засобів ІКТ; аналізувати та створювати комп'ютерне навчальне мовне середовище; відбирати необхідні ресурси для роботи в якості викладача; створювати власні електронні продукти (посібники, підручники, тестувальні програми, різноманітні додатки тощо). Розв'язання окреслених проблем вимагає від викладача дисципліни створення унікального навчального середовища в аудиторії, інноваційного викладання та навчання, поглиблення процесу навчання різними технологіями, розроблення нових, комп'ютерно-орієнтованих методичних систем, їхнього супроводу, аналізу, управління навчальним процесом і його коригування.

Зауважимо, що у світовому науково-освітньому співтоваристві існує широкий спектр ефективних технологічних середовищ і програм, які можуть згодитися

як викладачеві, так і студентові (наприклад, анімації, моделювання та інструменти моделювання, лабораторії на базі мікрокомп'ютерів, інтелектуальні системи навчання, веб-ресурси та бази даних, електронні таблиці, наукові бази даних тощо). Інтеграція міжнародного досвіду щодо формування інформаційно-комунікаційної компетентності у викладання дисципліни «Культура наукової української мови» – один із важливих засобів осучаснення підготовки фахівців, а також економії часу на їхню підготовку.

2. Pedagogy. Оскільки дедалі більше зростають ролі викладачів в якості наставників, посередників та керівників, фасилітаторів, тренерів, координаторів навчання, експертів та розробників, комп'ютерів навчальних інструментів, відповідно програма дисципліни має бути зорієнтована на ті ключові компетенції, які будуть затребувані найближчим часом (вони визначені на Всесвітньому економічному форумі в Давосі 2016 року): здатність вирішувати складні проблеми; творчість; управління людьми; здатність взаємодіяти в колективі; емоційний інтелект; оцінка та прийняття рішень; орієнтація на сервіс; ведення переговорів; когнітивна гнучкість.

Вагомими чинниками успішного формування ключових компетентностей викладача і його вихованців є:

- конкретизація цілей навчання, вибір адекватних методів навчання і вивчення;
- знання про певні способи мислення, технології, ресурси;
- здатність викладача витлумачити кількома способами зміст предмету, адаптувати навчальні матеріали до альтернативних концепцій і попередніх знань студентів;
- вміння відібрати ті технології, які найкраще відповідають змісту засвоєної дисципліни, вміння адаптувати їх залежно від мети й змісту цієї дисципліни;
- навички управління аудиторією, планування занять, оцінювання діяльності студентів.

Упровадження зарубіжного досвіду з використання комп'ютерних і мережевих технологій у практику формування культури українського наукового мовлення – необхідна умова оптимізації освітнього процесу підготовки магістрів початкової освіти.

3. Content. Знання викладачем змісту дисциплін, які він викладає (поняття,

теорії, моделі, технології поширення знань тощо) – третій, однаково важливий складник моделі ТРАСК. Традиційно зміст дисципліни «Культура наукової української мови» становлять поняття про науковий стиль, його категорійні ознаки, підстилі й жанри; культура наукової мови розглядається у єдності з культурою наукового мовлення, яке має такі комунікативні якості, як правильність, точність, чистота, зв'язність, логічність, доцільність тощо. Однак науковий стиль розвивається разом із суспільством, зазнаючи істотних змін. Дедалі прийнятними стають такі його риси, як авторська індивідуальність, виразність, емоційність, дієвість, лаконічність, дохідливість. Вочевидь опанування цими якостями є необхідною умовою формування професійної компетентності сучасного викладача закладу вищої освіти.

Відомо, що дедалі більше зростає роль електронних письмових наукових текстів. Це істотно змінює традиційні уявлення про створення, сприймання і збереження наукової інформації. Адже такі тексти відрізняються нелінійністю, скомпресованістю, фрагментарністю, гіпертекстуальністю тощо (С. Данилюк, Н. Семчинська, С. Шліхта та ін.). Безперечно, стратегії і тактики продукування цих текстів істотно відрізняються від традиційних, а отже вимагають оновлення комплексних знань і формування вмінь із культури української наукової мови, електронної лінгводидактики.

Зазначимо, що згідно з моделлю ТРАСК сукупність компетенцій, формування яких передбачаємо конкретною навчальною дисципліною, має визначатися на перетині усіх трьох компонентів (технології, педагогіка, зміст).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи, відмітимо, що інтернаціоналізація програми – важливий резерв інтенсифікації освітньо-наукової підготовки магістрів початкової освіти. Перспективу подальших досліджень убачаємо в подальшому розробленні концептуальних засад створення навчальних програм підготовки магістрів початкової освіти з урахуванням принципів інтернаціоналізації навчання, опису технологій формування компетенцій, вкрай необхідних сучасному фахівцеві в умовах глобалізованого ринку праці.

Список бібліографічних посилань

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Інтернаціоналізація вищої освіти в Україні: метод. рекомендації / Л.Горбунова та ін.; Ін-т вищ. освіти НАПН України. Київ: 2016. 158 с.
3. Дебич М.А. Інтернаціоналізація вищої освіти: світовий досвід: монографія. Суми: Університетська книга, 2017. 291 с.
4. Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> (дата звернення 03.03.2018).
5. Koehler, M. J., & Mishra, P. (2009). What is technological pedagogical content knowledge? *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*. 9(1). 60–70.
6. Сбруева А. Інтернаціоналізація вищої освіти: пріоритети комплексної стратегії Європейського Союзу. *Вища освіта України*. 2013. № 3. С. 89–95.
7. Вербицька А. Інтернаціоналізація як основний напрям розвитку вищої освіти. *Молодий вчений*. 2017. № 11 (51). С.160–164.
8. Knight J. (2015). Updated definition of internationalization. *International higher education*. 33. 2–3.
9. de Wit H., & Hunter F. (2014). Europe's 25 Years of Internationalization: The EAIE in a Changing World. *International Higher Education*. 74. 14–15.
10. Coelen R. (2015). Why Internationalize Education? *International Higher Education*. 83. 4–5.
11. Coelen R. (2016) A Learner-Centred Internationalisation of Higher Education. In: Jones E., Coelen R., Beelen J., Wit H. (Eds) Global and Local Internationalization. *Transgressions: Cultural Studies and Education*. Sense Publishers, Rotterdam
12. Cynthia Luna Scott. THE FUTURES of LEARNING 3: What kind of pedagogies for the 21st century? *UNESCO Education Research and Foresight*, Paris. [ERF Working Papers Series, No. 15].
13. Hudzik J. (2015). Integrating Institutional Policies and Leadership for 21st Century Internationalization. *International Higher Education*. 83. 5–7.
14. Martin, B. (2015). Successful Implementation of TPACK in Teacher Preparation Programs. *International Journal on Integrating Technology in Education (IJITE)*. 4. 1. 1–26.
15. Красильник Ю.С. Інформаційні технології як фактор інтенсифікації підготовки майбутнього викладача в умовах магістратури. *Вісник Національного університету оборони України*. 2013. Вип. 5. С. 57–62.
16. Srisawasdi N. (2014). Developing technological pedagogical content knowledge in using computerized science laboratory environment: an arrangement for science teacher education program. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*. 9. 1. 123–143.
17. Yang, C., Tzuo, P., Higgins, H., & Tan, C. P. Y. (2012). Information and communication technology as a pedagogical tool in teacher preparation and higher education. *Journal of College Teaching and Learning*. 9(4). 327–338.

References

1. About higher education: Law of Ukraine dated 01.07.2014 № 1556-VII. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Gorbunova, L. et al .Internationalization of Higher Education in Ukraine: Method. recommend. /; Institute of higher education NAPN Ukraine. Kyiv: 2016. 158 p.
3. Debich, M.A. (2017). Internationalization of higher education: world experience: monograph. Sumy: University Book. 291.

4. New Ukrainian School. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.
5. Koehler, M.J., & Mishra, P. (2009). What is technological pedagogical content knowledge? *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*. 9(1). 60–70.
6. Sbrueva, A. (2013). Internationalization of Higher Education: Priorities of the Integrated Strategy of the European Union. *Higher education of Ukraine*. 3. 89-95.
7. Verbitskaya, A. (2017). Internationalization as the main direction of the development of higher education. *Young scientist*. 11 (51). 160–164.
8. Knight, J. (2015). Updated definition of internationalization. *International higher education*. 33. 2-3.
9. de Wit, H., & Hunter, F. (2014). Europe's 25 Years of Internationalization: The EAIE in a Changing World. *International Higher Education*. 74. 14–15.
10. Coelen, R. (2015). Why Internationalize Education? *International Higher Education*. 83. 4–5.
11. Coelen, R. (2016) A Learner-Centred Internationalisation of Higher Education. In: Jones E., Coelen R., Beelen J., Wit H.. (eds) *Global and Local Internationalization. Transgressions: Cultural Studies and Education*. SensePublishers, Rotterdam
12. Cynthia Luna Scott. THE FUTURES of LEARNING 3: What kind of pedagogies for the 21st century? *UNESCO Education Research and Foresight*, Paris. [ERF Working Papers Series, No. 15].
13. Hudzik, J. (2015). Integrating Institutional Policies and Leadership for 21st Century Internationalization. *International Higher Education*. 83. 5–7.
14. Martin, B. (2015). Successful Implementation of TPACK in Teacher Preparation Programs. *International Journal on Integrating Technology in Education (IJITE)*. 4. 1. 1–26.
15. Krasilnik, Yu.S. (2013). Information technologies as a factor for intensifying the training of a future teacher in a master's degree. *Bulletin of the National Defense University of Ukraine*. 5. 57–62.
16. Srisawasdi, N. (2014). Developing technological pedagogical content knowledge in using computerized science laboratory environment: an arrangement for science teacher education program. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*. 9. 1. 123–143.
17. Yang, C., Tzuo, P., Higgins, H., & Tan, C.P.Y. (2012). Information and communication technology as a pedagogical tool in teacher preparation and higher education. *Journal of College Teaching and Learning*. 9(4). 327–338.

BADER Valentyna,

Doctor in Pedagogy, Professor of Theory and Methodology of Primary Education Department, Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University
e-mail: v_bader@i.ua

IMPROVEMENT OF PROFESSIONAL TRAINING OF MASTERS OF PRIMARY EDUCATION IN THE CONTEXT OF EDUCATIONAL-AND-SCIENTIFIC INTERNATIONALIZATION

Abstract. *Problem. The transformational processes taking place in the Ukrainian educational system are aimed at the development and implementation of productive tools and mechanisms for the integration of universities into the global scientific and educational environment. Realizing the significance of educational and scientific internationalization as an important resource for the modernization of professional training*

in higher education, Ukrainian and foreign scientists define its key concepts, problems and principles, tools, criteria for the introduction into the work of domestic universities. Interesting and useful in this context is the study of the experience of training specialists at the Higher School of Abroad based on the TPACK model and ways of its implementation in the domestic system of preparation of masters of elementary education.

The purpose of the research is to clarify the essence of the concept of "educational and scientific internationalization" in the aspect of the preparation of masters of elementary education, to define the goals, tasks, principles of a re-design program on the culture of the scientific Ukrainian language, based on the foreign model TPACK.

The following research methods were used to solve the problem: abstract-logical - for generalization of theoretical material on the problem of educational and scientific internationalization of masters training; synthesis, analysis and synthesis - for the analysis of foreign experience of applying the TPACK model, clarifying the principles of constructing a program for a specific discipline and defining directions for the redesign of its content; specification of the content of the discipline "Culture of the scientific Ukrainian language", based on the TPACK model.

Main results of the research: the principles of the program "Culture of the scientific Ukrainian language" are defined; the essence of the three-component TPACK model in the aspect of creating a technological program of the discipline "Culture of the scientific Ukrainian language" is specified.

Scientific novelty of the research results. Among the important principles of constructing programs of specific disciplines, envisaged by the curricula of masters of primary education, we consider the following: integration, diversification, intensification of masters training, individualization, personification, interculturalism.

The essential updating of the technological component of the TPACK model in the process of mastering the discipline "Culture of the scientific Ukrainian language" consists in the formation of the competences required by the modern specialist, based on computer / electronic linguodidactics: to evaluate the quality of computer training programs; have the necessary terminology apparatus, skills of using computer programs to organize their own research activities and prepare for classes with students, skills to work with a complex of ICT tools; analyze and create a computer learning linguistic environment; select the necessary resources to work as a teacher; create your own electronic products (manuals, tutorials, testing programs, various applications, etc.).

A prerequisite for optimizing the pedagogical activity of a teacher of a higher educational institution in the process of mastering the culture of Ukrainian scientific broadcast by master students is the formation of those key competences that are already in demand today: the ability to solve complex problems; art; management of people; the ability to interact in a team; emotional intelligence; assessment and decision making; service orientation; negotiation; cognitive flexibility.

The essence of the content component of the TPACK model in the process of mastering the discipline "Culture of the scientific Ukrainian language" is associated with those changes that undergo a scientific style. As its features, such as author's individuality, expressiveness, emotionality, efficiency, conciseness, feasibility, mastery of these qualities become increasingly acceptable, is a prerequisite for the formation of the professional competence of a modern teacher of a higher education institution.

Conclusions and specific suggestions of the author. Consequently, the internationalization of the

discipline program is an important reserve for the intensification of educational and scientific training of masters of elementary education. The prospect of further research is seen in the further development of the conceptual foundations for the creation of educational programs for the preparation of masters of elementary education, taking into account the principles of internationalization of education, description of the technologies of forming competences that are urgently

needed by a modern specialist in a globalized labor market.

Key words: *educational-scientific internationalization, internationalization of educational space, model ТРАСК, masters of elementary education, curriculum of discipline, information and communication technologies.*

*Одержано редакцією 20.03.2018
Прийнято до публікації 28.03.2018*